

Lausuntopyyntö Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024 - 2026 ja talousarviosta vuodelle 2024

KHALL 09.10.2023 § 177

19/00.04.03/2023

Lausuntopyyntö:

Hämeen liiton perussopimuksen § 22 mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi ja painopisteiksi. Toiminta- ja taloussuunnitelman luonnos toimitetaan jäsenkuntiin lausunnoille syyskuun loppuun mennessä.

Maakuntahallitus on käsitellyt 11.9.2023 § 108 luonnoksen Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024–2026 ja talousarvioksi vuodelle 2024. Maakuntahallitus on päättänyt pyytää perussopimuksen mukaisesti jäsenkunnilta esitykset Hämeen liiton toiminnan kehittämiseksi. Jäsenkuntien lausunnot tulee toimittaa Hämeen liittoon 27.10.2023 mennessä.

Talousarvioluonnoksen lähtökohdat:

Vuodelle 2024 laaditussa talousarviossa toimintatuottoja on laskettu kertyvän yhteensä 2.677.001 euroa. Toimintatuotoista 80,3 prosenttia on jäsenkuntien maksuosuuksia, joita on laskettu saatavan yhteensä 2.150.500 euroa. Tukien ja avustusten määrä on 457.001 euroa.

Talousarvion mukaiset vuoden 2024 toimintakulut ovat 2.695.901 euroa. Toimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 1.692.536 euroa eli 63 prosenttia. Henkilöstökuluihin sisältyvät henkilökunnan palkkojen ja sivukulujen lisäksi luottamushenkilöiden palkkiot sivukuluineen. Palvelujen ostojen osuus kuluista on 863.250 euroa eli 32 prosenttia. Aineiden ja tarvikkeiden hankintojen osuus on 25.850 euroa (1 prosenttia) ja muiden toimintakulujen osuus 114.265 euroa (4 prosenttia) toimintakuluista.

Vuoden 2024 toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakate, on -18.900 euroa ja vuosikate -18.400 euroa. Vuoden 2024 tilikauden tulokseksi tulee suunnitelman mukaan -25.207 euroa ja poistoerojen muutosten jälkeen vuonna 2024 Hämeen liitolle ei kerry yli- tai alijäämää.

Tammelan kunnan maksuosuus on vuonna 2024 yhteensä 72 687 euroa. Tammelan kunnan maksuosuus on vuoden 2023 talousarviossa 66 026 euroa.

Huomioita Tammelan näkökulmasta:

Tammelan kunnalle hyväksyttiin uusi kuntastrategia Tammela – Kahden kansallispuiston koti kesäkuussa 2023. Kuntastrategiassa on vahva elinvoiman edistämiseen liittyvä teemoituksena. Kunta haluaa panostaa siihen, että kehitämme koko kuntaa eri alueiden omaleimaisuus

huomioiden vetovoiman lisäämiseksi. Tavoitteena on lisätä asukasmäärää ja kunnassa toimivien yrittäjien määrää. Tällä kokonaisuudella on vahva yhtymäkohtansa Hämeen Liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaan, jossa on tuotu esiin vastaavia teemoja veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi. Kyseisissä asiakirjoissa on tunnistettu mm. Kanta-Hämeen väestönkehityksen ja työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet. On tärkeää, että näiden haasteiden ratkaisemiseksi tehdään toimivaa yhteistyötä.

Yritysten toimintaedellytysten parantaminen ja kasvumahdollisuuksien lisäämisen on yhteinen tavoite. Forssan seutukunnan lyhyessä ajassa kohtaamat elinkeinoelämän rakennemuutokset tuovat huolen työpaikkojen säilymisestä, ihmisten toimeentulosta ja seutukunnan kehittämisestä. Muutokseen vastaaminen edellyttää jatkossakin rakentavaa yhteistyötä seudullisesti ja maakunnallisesti – kuin myös vahvaa edunvalvontaa valtakunnan päätöksentekoon.

Tammelassa oleva ainutlaatuinen luonto, kaksi kansallispuistoa, yksi kansanpuisto, yli 200 järveä ja lampea sekä retkeilyreitit kokoaa yhteen runsaasti vapaa-ajan asukkaita ja matkailijoita. Maakunnan asemaa monipuolisena ja antoisana matkailukohteena olisi hyvä kehittää laaja-alaisessa yhteistyössä. Tammelan kunta haluaa pitää huolta luonnostamme ja vesistöistämme virkistys- ja elinkeinomahdollisuudet huomioiden.

Hämeen liiton tavoitteena on käynnistää strategian päivitystyö vuonna 2024. Tammelan kunta toivoo, että strategiatyön valmistelussa tarjotaan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia laajasti maakunnan toimijoille yhteisen tulevien vuosien tiekartan aikaansaamiseksi. Samoin eri toimijoiden ja asukkaiden kuuleminen on tärkeä osa asioiden valmisteluprosessia.

On positiivista, että Häme EU Officen toiminnan aktiivisuus ja asiantuntemus tarjoaa maakunnan ja kuntien kehittämiselle hyödyllistä informaatiota ja työkaluja, sillä kunnan olisi niitä yksinään vaikea saavuttaa.

Tammelan kunta pitää tärkeänä, että jäsenkuntien maksuosuuksien kasvu pidetään maltillisena ja että pyritään löytämään ratkaisuja myös niiden pienentämiseksi tulevina vuosina.

Liitteet:	Hämeen liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2024—2026 ja talousarvio 2024, luonnos Talousarviotaulukot vuodelle 2024 ja suunnitelmavuodet 2024—2026
Valmistelija:	Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, puh. 040 706 2667
Esittelijä:	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus:	Kunnanhallitus päättää todeta, että luonnos Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024—2026 ja talousarvio vuodelle 2024 ovat hyväksyttävissä esittelytekstissä esitetyin huomioin.
Päätös:	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote:

Hämeen liitto